GENERALINIO ADVOKATO
F. G. JACOBS IŠVADA,
pateikta 2005 m. lapkričio 17 d. [1]

1. Šioje byloje *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* (Regioninis apeliacinis teismas, 's-Hertogenbosch) klausia, ar Bendrijos teisė draudžia Nyderlandams nustatyti nacionalinio socialinio draudimo įmokas nuo pajamų, kurias palūkanų forma iš Nyderlanduose įsteigtos bendrovės gavo Belgijoje reziduojantis Nyderlandų pilietis, kuriam pagal Reglamentą Nr. 1408/71 taikomi ir Nyderlandų, ir Belgijos socialinės apsaugos teisės aktai [2].

2. Šis klausimas iškilo byloje tarp L. H. Piatkowski ir kompetentingos mokesčių institucijos inspektoriaus (toliau – inspektorius).

Atitinkami Bendrijos teisės aktai

3. Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinėje dalyje įtvirtintos teisės taisyklės, skirtos nustatyti asmenims, kuriuos apima šis reglamentas, taikomus socialinio draudimo teisės aktus. Šios taisyklės grindžiamos principu, kad pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančiam asmeniui tuo pačiu metu taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai (toliau – vienos valstybės principas). Atitinkamai Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta tokia bendra taisyklė:

„Laikantis 14c ir 14f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies nuostatomis."

4. Vienos valstybės principas taikomas asmenims, pagal darbo sutartį dirbantiems

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL L 149, p. 2). Iš dalies pakeistas šio reglamento tekstas pateikiamas 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 118/97, iš dalies keičiančio ir atnaujinančio Reglamentą Nr. 1408/71 (OL L 28, 1997, p. 1), A priedo I dalyje. Šioje byloje nagrinėjamos nuostatos vėliau buvo iš dalies pakeistos (nors šie pakeitimai šiuo atveju nėra taikomi) 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98 (OL L 209, 1998, p. 1), įsigaliojusiu 1998 m. liepos 25 dieną.

daugiau nei vienoje valstybėje narėje [3], asmenims, savarankiškai dirbantiems daugiau nei vienoje valstybėje narėje [4], ir (bendra taisyklė) asmenims, pagal darbo sutartį dirbantiems vienoje valstybėje narėje ir savarankiškai dirbantiems kitoje valstybėje narėje [5].

5. Kaip galime suprasti išanalizavę 13 straipsnio 1 dalies formuluotę, II antraštinė dalis numato tik dvi šio principo išimtis.

6. 14f straipsnis yra susijęs su valstybės tarnautojais, vienu metu dirbančiais pagal darbo sutartį dviejose ir daugiau valstybių narių; tai nėra šioje byloje nagrinėjamas klausimas.

7. 14c straipsnio a punkte numatyta bendra taisyklė, pagal kurią asmeniui, vienu metu pagal darbo sutartį dirbančiam vienos valstybės narės teritorijoje ir savarankiškai dirbančiam kitos valstybės narės teritorijoje, taikomi valstybės, kurioje jis dirba pagal darbo sutartį, teisės aktai.

3 — Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalis.

4 — Reglamento Nr. 1408/71 14a straipsnio 2 dalis.

5 — Reglamento Nr. 1408/71 14c straipsnio 1 dalies a punktas.

8. 14c straipsnio b punktas apriboja šios taisyklės taikymą tam tikrais atvejais. Pagal 14c straipsnį:

„Asmeniui, kuris vienu metu dirba pagal darbo sutartį vienos valstybės narės teritorijoje ir savarankiškai dirba kitos valstybės narės teritorijoje, taikomi:

<...>

b) VII priede nurodytais atvejais:

— valstybės narės, kurios teritorijoje jis dirba pagal darbo sutartį mokamą darbą, teisės aktai <...>, ir

— valstybės narės, kurios teritorijoje jis savarankiškai dirba, teisės aktai <...>."

9. Reglamento Nr. 1408/71 VII priede pateiktame atvejų, kai asmeniui vienu metu taikomi dviejų valstybių narių teisės aktai, sąraše nurodyta:

„1. Kai jis savarankiškai dirba Belgijoje ir turi mokamą darbą pagal darbo sutartį bet kurioje kitoje valstybėje narėje."

Atitinkami nacionalinės teisės aktai

10. Nagrinėjamu laikotarpiu Nyderlandų socialinio draudimo teisės aktai numatė, kad ne rezidentas, kuriam už pagal darbo sutartį Nyderlanduose vykdomą veiklą taikomas pajamų mokestis, buvo privalomai draudžiamas keturių pagrindinių Nyderlandų socialinio draudimo sistemų [6].

11. Toks asmuo taip pat privalėjo mokėti nacionalinio socialinio draudimo įmokas [7].

12. Įmokų dydis ne rezidentui būdavo nustatomas atsižvelgiant į apdraustojo asmens apmokestinamąsias pajamas, kurių šaltinis yra šioje valstybėje, kaip numatyta 1964 m. *Wet op de inkomstenbelasting* (Pajamų mokesčio įstatymas) [8].

13. Apmokestinamosios pajamos, kurių šaltinis yra šioje valstybėje, buvo apibūdinamos kaip bruto pajamos, kurių šaltinis yra šioje valstybėje [9], savo ruožtu apibrėžiamos kaip visos pajamos, įskaitant a) už pagal darbo sutartį dirbamą darbą gaunamas pajamas ir b) neto pajamas, gaunamas dėl Nyderlanduose įsteigtos bendrovės skolinio įsipareigojimo, kai kreditorius turėjo didelę šios bendrovės turto dalį, kaip apibrėžta, ir ši dalis nebuvo bendrovės aktyvų dalis [10].

14. Galima palyginti, rezidentų nacionalinio socialinio draudimo įmokų dydis buvo nustatomas atsižvelgiant į apdraustojo asmens pajamas, gaunamas visame pasaulyje, kaip tai numatyta Pajamų mokesčio įstatyme.

6 — *Algemene Ouderdomswet* (Įstatymas dėl bendrosios senatvės pensijos sistemos) 6 straipsnio 1 dalies b punktas ir atitinkamos *Algemene nabestaandenwet* (Įstatymas dėl bendrosios našlių ir našlaičių pensijų sistemos), *Algemene Kinderbijslagwet* (Įstatymas dėl bendrosios šeimos išmokų sistemos) ir *Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten* (Įstatymas dėl bendrosios sveikatos draudimo sistemos) nuostatos.

7 — *Wet financiering volksverzekeringen* (Socialinės apsaugos finansavimo įstatymas) 6 straipsnis.

8 — Socialinės apsaugos finansavimo įstatymo 7 ir 8 straipsniai.

9 — Pajamų mokesčio įstatymo 48 straipsnio 3 dalis.

10 — Pajamų mokesčio įstatymo 49 straipsnio 1 dalies c punkto 1 ir 4 papunkčiai.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

15. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip aiškina pagrindinės bylos pagrindą.

16. L. H. Piatkowski, turintis Nyderlandų pilietybę, iki 1996 m. gyveno Nyderlanduose, o tada persikėlė gyventi į Belgiją. 1998 m. jis buvo Belgijos rezidentas ir tuo metu dirbo Nyderlanduose ir Belgijoje.

17. Nyderlanduose jis dirbo *Vanderheide Beheer BV* (toliau – *Vanderheide*), šioje valstybėje narėje įsteigtos bendrovės, direktoriumi. *Vanderheide* yra *Marlon NV*, Belgijoje įsteigtos bendrovės, kurios akcijos priklauso L. H. Piatkowski ir jo sutuoktinei, 100 % priklausanti antrinė įmonė. Iš *Vanderheide* L. H. Piatkowski gaunamas darbo užmokestis yra apmokestinamas Nyderlanduose kaip už pagal darbo sutartį dirbamą darbą gaunamos pajamos, taigi atitinkamai jis buvo privalomai draudžiamas pagal Nyderlandų nacionalinio socialinio draudimo teisės aktus ir turėjo mokėti įmokas.

18. Belgijoje L. H. Piatkowski dirbo vienos ar daugiau Belgijoje įsteigtų bendrovių vadovu. Pagal Belgijos socialinio draudimo teisės aktus tokia veikla nėra laikoma darbu pagal darbo sutartį.

19. *DuvedeC BV*, Nyderlanduose įsteigta bendrovė, kurios 41 % akcinio kapitalo priklausė *Vanderheide*, buvo skolinga L. H. Piatkowski. 1998 m. L. H. Piatkowski sumokėtos palūkanos už šį įsiskolinimą. Kadangi šios gautos palūkanos atitiko Pajamų mokesčio įstatymo 49 straipsnio 1 dalies c punkto 4 papunktyje numatytas sąlygas [11], pagal Nyderlandų teisę jos buvo L. H. Piatkowski apmokestinamųjų pajamų, kurių šaltinis yra šioje valstybėje, dalis.

20. Inspektorius atitinkamai šias gautas palūkanas įtraukė į skaičiavimo bazę, kuria rėmėsi apskaičiuodamas nacionalinio socialinio draudimo įmokas, kurias už 1998 m. L. H. Piatkowski turėjo sumokėti Nyderlanduose.

21. Gautų palūkanų suma Belgijoje nebuvo įtraukta apskaičiuojant L. H. Piatkowski nacionalinio socialinio draudimo įmoką už tuos metus [12].

22. L. H. Piatkowski laikosi nuomonės, kad pagal Reglamentą Nr. 1408/71 reikalauti mokėti nacionalinio socialinio draudimo įmokas už gautas palūkanas turi Belgija, nes jis yra jos rezidentas.

11 — Žr. šios išvados 13 punktą.

12 — Komisijos teigimu, už skolinį įsipareigojimą mokamos palūkanos Belgijoje yra vertinamos kaip už kilnojamąjį turtą gaunamos pajamos ir nėra įtraukiamos apskaičiuojant socialines apsaugos įmokas, kurių apskaičiavimas pagrįstas tik uždirbamomis pajamomis.

23. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja dėl to, kaip teisingai reikėtų aiškinti Reglamento Nr. 1408/71 14c straipsnio b punktą. Dėl šios priežasties jis sustabdė bylos nagrinėjimą ir pateikė Teisingumo Teismui šį klausimą:

„Ar Bendrijos teisė, šiuo atveju teisė į judėjimo laisvę, ir Reglamento Nr. 1408/71 14c straipsnio b punktas (1998 m. taikyta versija) draudžia Nyderlandams nustatyti nacionalinio socialinio draudimo įmoką, mokamą nuo Belgijos piliečio, kuriam pagal Reglamento Nr. 1408/71 14c straipsnio b punktą kartu su VII priedo 1 punktu taikomi ir Nyderlandų, ir Belgijos socialinės apsaugos teisės aktai, pajamų, gautų Nyderlanduose įsteigtai bendrovei sumokėjus palūkanas?"

24. Pastabas raštu pateikė Nyderlandų vyriausybė ir Komisija. Nebuvo prašoma surengti posėdžio ir jis nebuvo surengtas.

Įvertinimas

25. Nyderlandų vyriausybė ir Komisija teigia, kad į pateiktą prejudicinį klausimą turėtų būti atsakyta neigiamai. Aš sutinku su tokia nuomone.

Taikytini teisės aktai

26. *Prima facie* faktai akivaizdžiai patenka į 14c straipsnio b punkto taikymo sritį: L. H. Piatkowski „vienu metu dirba pagal darbo sutartį vienos valstybės narės teritorijoje ir savarankiškai dirba kitos valstybės narės teritorijoje", kaip bendrai reikalauja 14c straipsnis; jis būtent „savarankiškai dirba Belgijoje ir turi mokamą darbą pagal darbo sutartį (kitoje) valstybėje narėje" VII priedo prasme, kaip reikalauja 14c straipsnio b punktas.

27. 14c straipsnio b punktas numato, kad tokiu atveju asmeniui yra taikomi abiejų valstybių narių teisės aktai, nukrypstant nuo Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos bendros taisyklės, jog asmenims, kuriems taikomas reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai.

28. Ši byla gali skirtis nuo anksčiau nagrinėtų bylų, kuriose Teisingumo Teismo buvo prašoma išaiškinti 14c straipsnio b punktą [13]. Kiekvienoje iš šių bylų nagrinėtas klausimas, ar esant tokioms pačioms aplinkybėms, kaip L. H. Piatkowski atveju, iš apdraustojo asmens pagal šią nuostatą gali būti teisėtai

13 — 1997 m. sausio 30 d. Sprendimas *De Jaeck* (C-340/94, Rink. p. I-461); 1997 m. sausio 30 d. Sprendimas *Hervein et Hervillier* (C-221/95, Rink. p. I-609, toliau – *Hervein I*) ir 2002 m. kovo 19 d. *Herveinir kt.* (C-393/99 ir C-394/99, Rink. p. I-2829, toliau – *Hervein II*).

reikalaujama mokėti įmokas dviem socialinio draudimo sistemoms. *De Jaeck* ir *Hervein I* bylose teigta, kad bendrovės direktoriai iš tiesų buvo savarankiškai dirbantys asmenys, nors atitinkama valstybė narė [14] juos priskyrė darbuotojų kategorijai; pagal Reglamento Nr. 1408/71 14a straipsnio 2 dalį [15] visais atvejais ieškovui turėjo būti taikomi tik valstybės narės, kurioje jis rezidavo, socialinio draudimo teisės aktai. Kiekvienoje byloje Teisingumo Teismas nusprendė, kad norint taikyti 14a ir 14c straipsnius „sąvokos „darbuotojas" ir „savarankiškai dirbantis asmuo" turėtų būti suprantamos kaip apimančios veiklą, kurią taip traktuoja valstybės narės, kurios teritorijoje tokia veikla yra vykdoma, socialinio draudimo teisės aktai". *Hervein II* byloje ieškovai teigė, kad 14c straipsnio b punktas (tada 14c straipsnio 1 dalies b punktas) [16] ir VII priedas prieštaravo EB 39 ir 43 straipsniams, nes juose buvo numatyta, kad asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį vienoje valstybėje narėje ir savarankiškai dirbantiems kitoje valstybėje narėje, yra taikomi abiejų valstybių narių teisės aktai. Teisingumo Teismas nepritarė šiam argumentui.

29. Šioje byloje L. H. Piatkowski neginčija, kad jam taikomos dvi skirtingos socialinio draudimo sistemos, bet kelia klausimą dėl fakto, jog Nyderlandai, o ne Belgija siekia įskaityti gautas palūkanas į socialinio draudimo įmokos apskaičiavimo bazę. L. H. Piatkowski mano, kad tai prieštarauja Bendrijos teisei.

30. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atkreipia dėmesį į tai, kad pradinė 14c straipsnio b punkto formuluotė [17] numatė, jog kiekvienos atitinkamos valstybės narės teisės aktai vienu metu taikomi „dėl jos teritorijoje vykdomos veiklos"; pagal šią formuluotę kiekviena valstybė narė galėjo socialinio draudimo įmokomis apmokestinti tik jos teritorijoje gautas pajamas [18]. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas sutinka, kad šiuo metu galiojančioje 14c straipsnio b punkto formuluotėje analogiška norma nėra įtvirtinta, tačiau pastebi, kad Reglamento Nr. 3811/86 [19], kuriuo numatyta ši 1987 m. sausio 1 d. įsigaliojusi versija, konstatuojamosiose dalyse nėra jokių užuominų apie ketinamus padaryti esminius pakeitimus. Jei šiuo metu galiojanti 14c straipsnio b punkto versija turėtų būti taikoma tuo pačiu pagrindu kaip ir jos pirmtakė, šioje byloje reikėtų spręsti klausimą, ar gautos palūkanos laikytinos pajamomis, gautomis Belgijoje, ar Nyderlanduose.

14 — Nyderlandai *De Jaeck* byloje ir Prancūzija *Hervein I* byloje.

15 — Kurioje iš esmės numatoma, kad dviejose ar daugiau valstybių narių savarankiškai dirbančiam asmeniui, vienos iš šių valstybių narių rezidentui, taikomi šios valstybės narės teisės aktai.

16 — Įtrauktas 1981 m. gegužės 12 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1390/81, išplečiančiu Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 taikymą savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams (OL L 143, 1981, p. 1).

17 — Žr. 16 išnašą.

18 — 13 išnašoje minėto sprendimo *De Jaeck* 40 punktas.

19 — 1986 m. gruodžio 11 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3811/86, iš dalies keičiantis Reglamentą Nr. 1408/71 (OL L 355, 1986, p. 5).

31. Tačiau, kaip šioje byloje pažymi Nyderlandų vyriausybė, pakeitus šios nuostatos formuluotę, frazės „dėl jos teritorijoje vykdomos veiklos" nebeliko. Pradinė 14c straipsnio 1 dalies b punkto formuluotė numatė:

„Asmeniui, kuris vienu metu dirba pagal darbo sutartį vienos valstybės narės teritorijoje ir savarankiškai dirba kitos valstybės narės teritorijoje, taikomi:

<...>

b) VII priede nurodytais atvejais – kiekvienos iš šių valstybių narių teisės aktai dėl jos teritorijoje vykdomos veiklos."

32. Tačiau šiuo metu galiojančioje pakeistoje versijoje yra tiesiogiai numatyta, kad VII priede nurodytais atvejais apdraustajam asmeniui taikomi valstybės narės, kurioje jis dirba pagal darbo sutartį, teisės aktai pagal darbo sutartį dirbamo darbo atžvilgiu, ir valstybės narės, kurioje jis dirba savarankiškai, teisės aktai savarankiško darbo atžvilgiu.

33. Aš atitinkamai laikausi nuomonės, kurią išdėsčiau savo išvadoje *Hervein II* byloje, kad faktas, jog frazė „dėl jos teritorijoje vykdomos veiklos" buvo išbraukta iš 14c straipsnio 1 dalies b punkto šią nuostatą iš dalies pakeitus Reglamentu Nr. 3811/86, nekeičia jo esminės reikšmės [20]. Tačiau tai reiškia, kaip irgi nurodžiau *Hervein II* byloje, kad iš asmenų, patenkančių į 14c straipsnio b punkto taikymo sritį, negali būti reikalaujama mokėti įmokų *nuo tų pačių pajamų* daugiau nei vienoje valstybėje narėje [21]. Tai yra pagrindinis Reglamente Nr. 1408/71 įtvirtintas principas [22]. Šioje byloje nėra keliamas klausimas dėl tokių dvigubų įmokų: iš tiesų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas aiškiai patvirtina, kad gautos palūkanos nėra įtraukiamos apskaičiuojant Belgijoje mokamų socialinio draudimo įmokų sumą.

Gautų palūkanų įtraukimas į apskaičiavimo bazę

34. Šioje byloje yra nagrinėjamas klausimas, kad L. H. Piatkowski Nyderlanduose mokamų įmokų dydis padidėjo į apskaičiavimo bazę įtraukus gautas palūkanas. Atrodo, kad L. H. Piatkowski laikosi nuomonės, jog teisę rinkti nacionalinio draudimo įmokas nuo šių pajamų turi Belgija ir kad jos neturėtų būti

20 — 13 išnašoje minėtas 60 punktas.

21 — 60 punktas; išskirta mano.

22 — 2001 m. kovo 8 d. Sprendimas *Komisija prieš Vokietiją* (C-68/99, Rink. p. I-1865, 25 punktas).

įtraukiamos į socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo bazę Nyderlanduose. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad jam „nepavyko reglamente rasti jokių aiškių faktorių, kurių pagrindu tokias pajamas būtų galima priskirti išimtinai vienai atitinkamai valstybei narei".

35. Vienintelis Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinėje dalyje įtvirtintų taisyklių tikslas yra nustatyti į jo taikymo sritį patenkantiems asmenims taikytinus teisės aktus. Jomis pačiomis nesiekiama nustatyti sąlygų, sukuriančių teisę ar pareigą būti priskirtam prie socialinio draudimo sistemos. Šios sąlygos turi būti nustatomos valstybių narių teisės aktuose [23]. Todėl kartą taikant II antraštinėje dalyje nustatytas taisykles nustačius, kad yra taikytini atitinkamos valstybės narės teisės aktai, nuo šios valstybės narės priklauso, į kokias pajamas turi būti atsižvelgiama apskaičiuojant socialinio draudimo sistemai mokamų įmokų dydį.

36. Teisingumo Teismas sutiko su argumentu, kad tais atvejais, kai pagal Reglamentą Nr. 1408/71 yra taikomi atitinkamos valstybės narės teisės aktai, nacionalinės valdžios institucijos gali savo nuožiūra nustatyti šios valstybės narės socialinio draudimo sistemos finansavimo taisykles [24] ir platesniame Sutarties nuostatų, susijusių su laisvu darbuotojų judėjimu, kontekste nurodė, kad, „nesant nacionalinių įstatymų suderinimo Bendrijos lygiu, iš esmės nuo valstybės narės priklauso, į kokias pajamas bus atsižvelgiama apskaičiuojant socialinio draudimo įmokas" [25].

37. Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad VII priede nurodytais atvejais asmeniui, vienoje valstybėje narėje dirbančiam pagal darbo sutartį ir kitoje valstybėje narėje dirbančiam savarankiškai, vienu metu taikomi abiejų valstybių teisės aktai ir „dėl šios priežasties turi tokias įmokas mokėti taip, kaip to reikalaujama kiekvienos iš valstybių narių teisės aktais" [26]. Reglamentas Nr. 1408/71 „palieka valstybėms narėms kompetenciją nustatyti savo socialinio draudimo sistemas ir būtent reikalaujamų įmokų dydį" [27]. Reglamentu Nr. 1408/71 nustatytai koordinavimo sistemai ir, kiek tai II antraštinėje dalyje susiję su pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbantiems darbuotojams, kurie įvairiomis aplinkybėmis pasi-

23 — 1990 m. gegužės 3 d. Sprendimas *Kits van Heijningen* (C-2/89, Rink. p. I-1755, 19 punktas).

24 — 1999 m. sausio 26 d. Sprendimas *Terhoeve* (C-18/95, Rink. p. I-345, 33-35 punktai).

25 — 24 išnašoje minėto sprendimo *Terhoeve* 51 punktas.

26 — 13 išnašoje minėto sprendimo *De Jaeck* 39 punktas.

27 — 22 išnašoje minėto sprendimo *Komisija prieš Vokietiją* 29 punktas.

naudoja teise į judėjimo laisvę, taikytinų teisės aktų nustatymu, yra būdinga tai, kad už tokią pačią veiklą mokėtinų įmokų dydis skirsis, atsižvelgiant į valstybę narę, kurioje tokia veikla yra visiškai ar iš dalies vykdoma, ar į šiai veiklai taikomus socialinio draudimo teisės aktus [28].

38. Taigi aš sutinku su Komisija, kad šioje byloje nagrinėjamų palūkanų įtraukimą į apskaičiavimo bazę lemia faktas, jog pagal 14c straipsnį Nyderlandų teisės aktai L. H. Piatkowski taikomi visi ir su visomis juose numatytomis privilegijomis bei kliūtimis.

Nacionalinės kompetencijos apribojimas socialinio draudimo klausimais

39. Bendrijos teismo praktikoje yra nustatyta keletas valstybių narių galių socialinės apsaugos srityje apribojimų, pavyzdžiui, jos privalo užtikrinti, kad jų nuostatos dėl nacionalinės socialinės apsaugos nekliudytų veiksmingam Sutartyje numatytų teisių įgyvendinimui, ir visų pirma, kad darbuotojas migrantas, įgyvendinantis savo teisę į judėjimo laisvę, nebūtų nepalankesnėje padėtyje, palyginti su nemigruojančiu darbuotoju [29].

40. Tačiau neatrodo, kad šioje byloje L. H. Piatkowski, įgyvendinęs teisę į judėjimo laisvę ir pakeitęs rezidenciją iš Nyderlandų į Belgiją, dėl to atsidūrė nepalankesnėje padėtyje, kiek tai susiję su gautų palūkanų apmokestinimu socialinės apsaugos tikslais, palyginti su nemigruojančiu darbuotoju. Pagal bendrą taisyklę gautos palūkanos būtų apmokestinamos Nyderlanduose ir tuo atveju, jei L. H. Piatkowski nebūtų persikėlęs gyventi į Belgiją, o būtų likęs reziduoti Nyderlanduose, t. y. jos būtų įtrauktos į apskaičiavimo bazę (nors savaime aišku, kad šis klausimas turėtų būti sprendžiamas nacionaliniame teisme).

41. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat cituoja Bendrijos teismo praktiką, pagal kurią valstybės narės socialinės apsaugos teisės aktai pažeistų

28 — 13 išnašoje minėto sprendimo *Hervein II* 52 punktas.

29 — Žr. generalinio advokato D. Ruiz-Jarabo Colomer išvados 22 išnašoje minėtoje *Komisija prieš Vokietiją* byloje 27 punktą ir nurodytas bylas.

EB 39 ir 43 straipsnius tuo atveju, jei įmokos, kurias turi mokėti apdraustasis asmuo, nesuteiktų jam jokios papildomos socialinės apsaugos [30]. Šioje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad įmokos, kurias L. H. Piatkowski turi sumokėti už gautas palūkanas, nesuteiks jam papildomos socialinės apsaugos, nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar tai riboja judėjimo laisvę, nes tai būtų galima pasakyti apie bet kurį nacionalinio socialinio draudimo įmokų padidinimą, kadangi įmokos padidinimas nereiškia socialinės apsaugos pagerėjimo.

42. Aš sutinku su tuo, kad pats faktas, jog apdraustojo asmens socialinio draudimo įmokos padidėja dėl tos priežasties, kad atitinkama valstybė narė į jos apskaičiavimo bazę įtraukia iš tam tikro pajamų šaltinio gaunamas pajamas, gali būti vertinamas kaip kliūtis to asmens judėjimo laisvei. Kaip nurodo Nyderlandų vyriausybė ir Komisija, nors įmokos, renkamos nuo gautų palūkanų, nesuteikia konkrečios papildomos socialinės apsaugos, nes L. H. Piatkowski jau yra apdraustas, šiuo atveju svarbus klausimas, ar tai, kad asmeniui taikoma pareiga mokėti įmokas, yra suderinama su socialine apsauga. Socialinės apsaugos apimtis ir tikslus įmokų apskaičiavimo būdas šiuo atveju nėra svarbūs. Minėta Bendrijos teismų praktika [31] apėmė situacijas, kai įmokų tam tikros valstybės narės socialinio draudimo sistemai mokėjimas atitinkamiems darbuotojams nesuteikė teisės gauti jokių socialinės apsaugos išmokų [32] ar papildomos socialinės apsaugos [33] arba papildomos socialinio draudimo apsaugos [34]. Šioje byloje nagrinėjamas atvejis, mano manymu, yra kitoks: mokėdamas Nyderlandų socialinės apsaugos sistemos įmokas, L. H. Piatkowski gauna teisę į senatvės ir našlių bei našlaičių pensijas, šeimos išmokas ir specialų medicinos išlaidų draudimą.

43. Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar būtų suderinama su laisvu asmenų judėjimu, jei Nyderlandai ir Belgija nustatytų socialinio draudimo įmokas nuo gautų palūkanų. Tačiau kadangi iš pateiktų faktų yra akivaizdu, jog šiuo atveju tokios situacijos nėra, aš nemanau, kad Teisingumo Teismas turėtų priimti sprendimą šiuo klausimu.

30 — 13 išnašoje minėto sprendimo *Hervein II* 64 punktas ir nurodytos bylos.

31 — Žr. 30 išnašą.

32 — 1982 m. vasario 3 d. Sprendimas *Seco* ir *Desquenne & Giral* (62/81 ir 63/81, Rink. p. 223, 7 punktas).

33 — 1996 m. vasario 15 d. Sprendimas *Kemmler* (C-53/95, Rink. p. I-703, 13 punktas).

34 — 13 išnašoje minėto sprendimo *Hervein II* 64 punktas.

Išvada

44. Todėl manau, kad į *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* pateiktą prejudicinį klausimą reikėtų atsakyti taip:

„Nei EB 39 ir 43 straipsniai, nei 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, 14c straipsnio b dalis nedraudžia valstybei narei nustatyti nacionalinio socialinio draudimo įmokų nuo pajamų, kurias iš toje valstybėje narėje įsteigtos bendrovės palūkanų forma gauna kitos valstybės narės rezidentas, kuriam pagal 14c straipsnio b punktą kartu su Reglamento Nr. 1408/71 VII priedu taikomi abiejų valstybių narių socialinės apsaugos teisės aktai."